

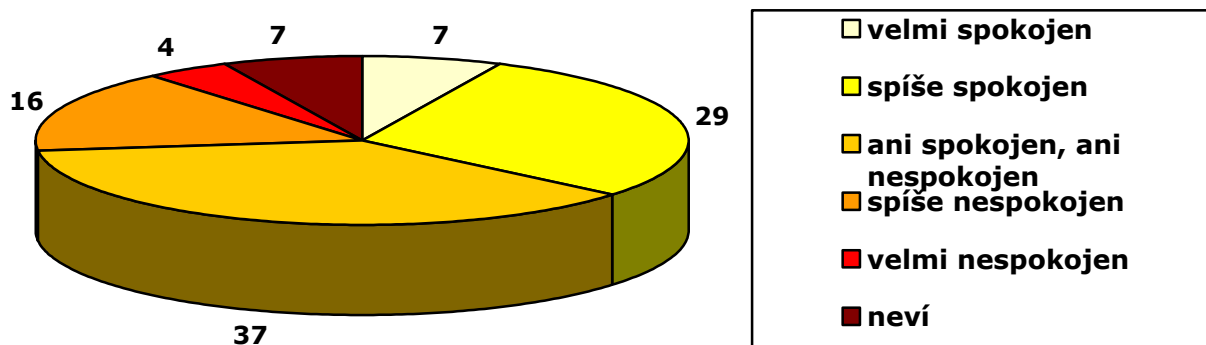
Smlouva o Ústavě pro Evropu očima veřejnosti

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-06</i>
Otázky:	<i>PM.79, PM.80, PM.89, PM.95, PM.82, PM.83</i>
Termín terénního šetření:	<i>27. června – 4. července 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1069</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>23. srpna 2005</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

Centrum pro výzkum veřejného mínění ve svém červnovém šetření věnovalo mimo jiné pozornost postojům obyvatel České republiky k Evropské unii a názorům veřejnosti na Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu). Na úvod jsme se všech respondentů zeptali, zda jsou spokojeni s členstvím České republiky v Evropské unii.¹

Graf 1: Spokojenost s členstvím v Evropské unii (v %)

Více než třetina českých občanů (36 %) je spokojena s členstvím České republiky v Evropské unii. Nespokojenost naopak vyjádřila pětina dotázaných. Ani spokojeno, ani nespokojeno s členstvím naší země v Evropské unii je 37 % obyvatel České republiky. 7 % oslovených se k položené otázce nedokázalo vyjádřit.

Spokojenost s členstvím České republiky v Evropské unii vyjadřují častěji lidé s dobrou životní úrovní, mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, studenti a lidé pracující na vedoucích funkcích. Větší míra spokojenosti panuje rovněž mezi lidmi spokojenými se současnou politickou situací a mezi voliči ODS.

¹ Otázka: „Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské unii? Jste velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

Větší podíl nespokojených lze naopak nalézt mezi lidmi staršími 60 let, nepracujícími důchodci a lidmi nespokojenými se současnou politickou situací. Nespokojenost s členstvím naší země v Evropské unii vyjadřovali častěji také voliči KSČM a respondenti, kteří označili svoji životní úroveň za špatnou.

Tabulka 1: Spokojenost s členstvím ČR v EU – časové srovnání (v %)

	leden 2005	duben 2005	červen 2005
spokojen	37	30	36
ani spokojen, ani nespokojen	33	40	37
nespokojen	21	18	20

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevím.

Spokojenost s členstvím ČR v EU vyjadřuje v současné době přibližně stejný podíl oslovených jako v lednu 2005. V dubnu 2005 došlo k mírnému poklesu podílu spokojených, což pravděpodobně souviselo s probíhající vládní krizí v naší zemi.

V červnovém šetření CVVM byla respondentům dále položena otázka, zda by podle jejich názoru měla mít Evropská unie jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích.² Červnové výsledky i časové srovnání nabízí tabulka 2.

Tabulka 2: Měla by mít EU jednotnou ústavu?

	únor 2005	duben 2005	červen 2005
rozhodně měla	14	12	11
spíše měla	37	39	32
spíše neměla	18	16	22
rozhodně neměla	7	9	11
neví	24	24	24

S myšlenkou existence jednotné evropské ústavy souhlasí 43 % občanů České republiky. Nesouhlasné stanovisko naopak vyjádřila třetina oslovených. Přibližně čtvrtina dotázaných nezaujala k položené otázce žádné stanovisko. Souhlas s existencí jednotné evropské ústavy v porovnání se situací v dubnu 2005 poklesl o 8 procentních bodů.

Podívejme se nyní, zda byli lidé v červnu 2005 lépe informováni o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu, než tomu bylo v únoru a dubnu 2005.³

Tabulka 3: Informovanost o Smlouvě o Ústavě pro Evropu (v %)

	únor 2005	duben 2005	červen 2005
velmi dobře informován	1	0	1
dobře informován	3	5	7
ne moc dobře informován	36	35	41
vůbec ne informován	57	56	47
neví	3	4	4

Téměř polovina respondentů (47 %) v našem výzkumu připustila, že o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy) není vůbec informována. Další dvě pětiny oslovených uvedly (41 %), že o tomto dokumentu nejsou příliš dobře informovány. Dobře je o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu informováno pouze 8 % českých občanů, velmi dobře se cítí informováno necelé 1 % obyvatel naší země. V porovnání se situací v únoru a dubnu 2005 se

² Otázka: „Myslíte si, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích?“

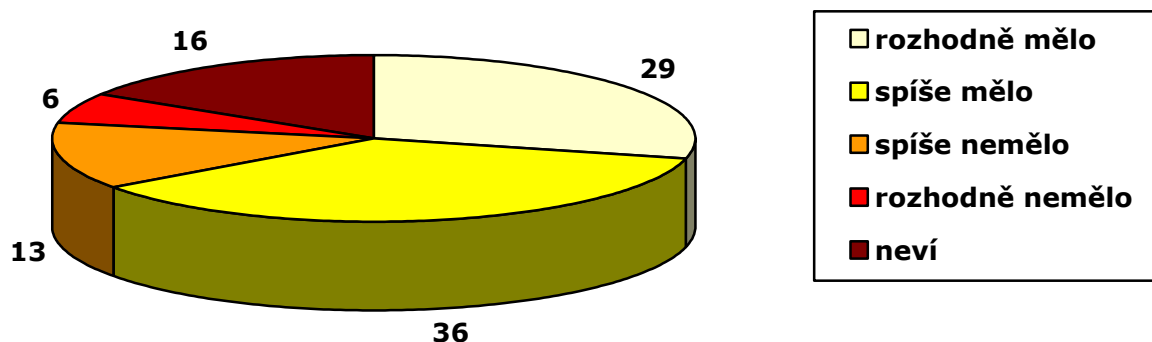
³ Otázka: „Pokud jde o Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu), myslíte si, že jste o jejím obsahu velmi dobře informován, dobře informován, ne moc dobře informován, vůbec ne informován?“

informovanost českých občanů o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu mírně zlepšila.

Všech respondentů jsme se dále zeptali, zda by se podle jejich názoru mělo v České republice konat referendum, ve kterém by se občané mohli vyjádřit ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu.⁴

Graf 2: Mělo by se v ČR konat referendum ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu?

Téměř dvě třetiny českých občanů (65 %) se domnívají, že by se v České republice mělo konat referendum, ve kterém by se občané mohli vyjádřit ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu. Opačný názor zastává necelá pětina obyvatel ČR starších 15 let. 16 % oslovených nevědělo, jak na položenou otázku odpovědět.

Většina českých občanů si tedy myslí, že by se mělo konat referendum ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu. V našem výzkumu jsme proto dále zjišťovali, zda by se čeští občané tohoto referenda také zúčastnili.⁵

Tabulka 4: Zúčastnil byste se referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy)?

	únor 2005	duben 2005	červen 2005
rozhodně ano	24	22	22
spíše ano	36	35	33
spíše ne	13	17	19
rozhodně ne	12	10	10
neví	15	16	16

Referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu by se podle svých slov chtěla zúčastnit nadpoloviční většina českých občanů (55 %). Neochotu k účasti na referendu vyjádřili v červnu 2005 tři z deseti oslovených. 16 % českých občanů zatím podle svých slov není rozhodnuto, zda se referenda zúčastní či ne. V porovnání se situací v únoru a dubnu 2005 ochota zúčastnit se případného referenda mírně poklesla.

Na závěr bloku otázek věnovaných problematice Evropské unie a Smlouvě o Ústavě pro Evropu jsme se respondentů, kteří by se podle svých slov referenda chtěli zúčastnit, zeptali, jak by v tomto referendu hlasovali.⁶ Červnové výsledky i časové srovnání nabízí tabulka 5.

⁴ Otázka: „Myslíte si, že by se mělo v České republice konat referendum, ve kterém by se občané mohli vyjádřit ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavě)?“

⁵ Otázka: „Kdyby se příští týden konalo referendum o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy), účastnil byste se?“

⁶ Otázka: „Pokud byste se zúčastnil, hlasoval byste pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu, nebo proti přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu?“

Tabulka 5: Hlasování v referendu o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (n = 529)

	únor 2005	duben 2005	červen 2005
pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu	56	58	41
proti přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu	21	26	34
neví	23	15	25

Pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu by podle svých slov hlasovalo 41 % lidí, kteří se chtějí referenda zúčastnit. Proti přijetí by se pak vyjádřilo 34 % účastníků referenda. Čtvrtina těch, kteří k referendu chtějí přijít, zatím není rozhodnuta, jak by v tomto referendu hlasovala.

Podíl dotázaných, kteří by v případném referendu hlasovali pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu, velmi významně poklesl, naopak na stranu odpůrců přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu se přiklonilo o 8 procentních bodů více respondentů, než tomu bylo v dubnu 2005. V porovnání se situací v dubnu 2005 také významně větší podíl oslovených nebyl rozhodnut, jak by v referendu hlasoval, a to i přesto, že tito lidé deklarovali ochotu k účasti na referendu.